

સુરત જિલ્લાની પ્રાથમિક શાળાઓના ધોરણ ૩ થી ૮ નાં
વિદ્યાર્થીઓની મુખ વાંચન ઝડપ અને અર્થગ્રહણ સહિતની વાંચન
ઝડપનું માપન

શોભના બી. સુરાણી

લેક્ચરર, ડાયેટ સુરત

સારાંશ

પ્રસ્તુત અભ્યાસમાં ધોરણ ૩ થી ૮ ના વિદ્યાર્થીઓની મુખ વાચન ઝડપ અને અર્થગ્રહણ સહિતની વાચન ઝડપનું માપન કરવા માટે મુખ વાચન ઝડપ ઉપકરણ અને અર્થગ્રહણ માટેના ઉપકરણ દ્વારા માહિતી એકત્રિત કરવામાં આવી હતી. જેના દ્વારા વિદ્યાર્થીઓની અર્થગ્રહણ સહિતની

વાયન ઝડપ, આગળના ધોરણની પરીક્ષાના ગ્રેડના સંદર્ભમાં મુખ્ય વાંચન ઝડપ અને અર્થગ્રહણ - સહિતની વાંચન ઝડપ, જાતીયતાનાં આધારે મુખ્યવાંચનની ઝડપ તથા અર્થગ્રહણ સહિતની વાંચન ઝડપ, વાયકશ્રેણીનો જુદા જુદા સ્તરના સંદર્ભમાં, પ્રાથમિક અને ઉચ્ચપ્રાથમિક વિદ્યાર્થીઓની વાંચન ઝડપ તથા અર્થગ્રહણ સહિતની વાંચન ઝડપ વચ્ચે ની અસર તપાસવામાં આવી હતી. પ્રાપ્ત માહિતીનું સંશોધનના હેતુને ધ્યાને લઈ ટકા, સરેરાસ, પ્રમાણ વિચલન અને મૂલ્યની ગણતરી કરવામાં આવી હતી. પ્રાપ્ત પરિણામો આ પ્રમાણે હતા (1) ધોરણ 6 થી 8 નાં વિદ્યાર્થીની મુખ્ય વાંચન ઝડપની સરાસરી 66 શબ્દ પ્રતી મિનીટ જોવા મળી હતી (2) ધોરણ 3 થી 5 ના વિદ્યાર્થીની સરેરાશ અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ 18 શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી. જ્યારે ધોરણ 6 થી 8 નાં વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપની સરાસરી 23 શબ્દ પ્રતી મિનીટ જોવા મળી હતી (3) ધોરણ 3 થી 5 ના કુમાર વિદ્યાર્થીની વાચન ઝડપ વધારે હતી. જ્યારે કન્યાઓની અર્થગ્રહણ સહિતની વાચન ઝડપ વધારે હતી. (4) ધોરણ ૬ થી ૮ ની કન્યાઓની વાચન ઝડપ કુમાર કરતા વધારે હતી. (5) આગળના ધોરણમાં ઉંચો ગ્રેડ હશે તેની વાચન ઝડપ વધારે હશે જ્યારે અર્થગ્રહણ સંદર્ભે કોઈ અનુમાન કરી શકાશે નહિ. (6) ધોરણ 3 થી 5 માં વધારે વિદ્યાર્થી વાક્ય વાયક હતા જ્યારે ધોરણ ૬ થી ૮ માં ધોરણ ૮ માં વાક્ય વાયક વિદ્યાર્થીઓ વધારે હતા. (7) વિદ્યાર્થીની મુખ્ય વાંચન ઝડપ પરથી વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ વિષે અનુમાન કરી શકાય નહિ

૧.૦ પ્રસ્તાવના

ભાષા શિક્ષણમાં ચાર પાયાના કૌશલ્યો પૈકી વાંચન એ એક અગત્યનું કૌશલ્ય છે. જે વિદ્યાર્થીઓના જ્ઞાનના દ્વારને ખોલે છે. વાંચન પ્રક્રિયાનું સ્વરૂપ તેની પ્રતિકૃતિઓ અને વ્યાખ્યાના અભ્યાસ દ્વારા આપણે કહી શકીએ કે વાંચન પ્રવૃત્તિના કેન્દ્રસ્થાને અર્થગ્રહણ રહેલું છે. અર્થગ્રહણ વગરના વાંચનને વાંચન કહી શકાય નહિ. તેથી વાંચન કરનાર વ્યક્તિમાં અર્થગ્રહણ કૌશલ્ય હોવું જરૂરી છે. વાંચન અર્થગ્રહણના વિકાસનો પ્રારંભ પ્રાથમિક શિક્ષણથી શરૂ થાય છે, તે પછી માધ્યમિક શાળા અને મહાવિદ્યાલયોમાં અપાતા શિક્ષણ દ્વારા પણ તેનો ક્રમિક વિકાસ થાય છે. વાંચન અર્થગ્રહણનો વિકાસ સાધવાનું કાર્ય શિક્ષકો માટે પડકારરૂપ છે. તો આ કૌશલ્યનો વિકાસ કરવામાં

શિક્ષકની ભૂમિકા પણ અનિવાર્ય બની રહે છે. દરેક બાળક વાક્યોને યોગ્ય રીતે અને સમાજ સાથે વાંચે તે જરૂરી છે. પ્રવર્તમાન સમયમાં પ્રાથમિક શાળામાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ યોગ્ય રીતે વાંચન કરી શકે છે કે નહિ? વિદ્યાર્થી વાંચન કરે છે તો તે મૂળાક્ષર નું વાચન કરે છે? શબ્દનું વાંચન કરે છે ? કે પછી વાક્યનું વાંચન કરે છે? અને જો શબ્દ કે વાક્યનું વાંચન કરી શકે છે તો તે અર્થગ્રહણ સાથે વાંચન કરી શકે છે કે નહિ ?, જે જાણવું ખુબ જરૂરી હતું. આ તમામ પરિબલોને ધ્યાનમાં રાખીને ગુજરાતની પ્રાથમિક શાળાનાં ધોરણ ૩ થી ૮ નાં વિદ્યાર્થીઓની વાંચન ઝડપ અને અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ જાણવાનાં હેતુથી પ્રસ્તુત સંશોધન હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું.

૨.૦ સંશોધનનાં હેતુઓ :

પ્રસ્તુત સંશોધન પણ ચોકકસ હેતુને ધ્યાને લઈને હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું.

- વિદ્યાર્થીઓની મુખવાંચનની ઝડપ તથા અર્થગ્રહણ સહિતની વાંચન ઝડપનો અભ્યાસ કરવો.
- વિદ્યાર્થીઓની જાતીયતાનાં આધારે મુખવાંચનની ઝડપ તથા અર્થગ્રહણ સહિતની વાંચન ઝડપનો અભ્યાસ કરવો.
- વિદ્યાર્થીઓના આગળના ધોરણની પરીક્ષાના ગ્રેડના સંદર્ભમાં મુખ વાંચન ઝડપ અને અર્થગ્રહણ -સહિતની વાંચન ઝડપનો અભ્યાસ કરવો.
- ધોરણ ૩ થી ૮ ના વિદ્યાર્થીઓની વાચકશ્રેણીની જુદા જુદા સ્તરના સંદર્ભમાં અભ્યાસ કરવો.
- પ્રાથમિક અને ઉચ્ચપ્રાથમિક વિદ્યાર્થીઓની વાંચન ઝડપ તથા અર્થગ્રહણ સહિતની વાંચન ઝડપ વચ્ચે ની અસર તપાસવી.

૩.૦ સંશોધનના પ્રશ્નો :

પ્રસ્તુત સંશોધનમાં નીચે મુજબના પ્રશ્નોનાં જવાબ શોધવામાં આવેલ હતા.

- ધોરણ ૩ થી ૮ નાં વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ કેટલી હશે ?
- ધોરણ ૩ થી ૮ નાં વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ કેટલી હશે ?

VIDHYAYANA

An International Multidisciplinary Research E-Journal

ISSN 2454-8596
www.MyVedant.com

- શું વિદ્યાર્થીની જાતિની વિદ્યાર્થીની વાંચન ઝડપ અને અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ પર અસર જોવા મળશે?
- શું વિદ્યાર્થી એ આગળના ધોરણમાં મેળવેલ ગ્રેડ અને વિદ્યાર્થીની મુખ્ય વાંચન ઝડપ અને વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ વચ્ચે કોઈ સબંધ જોવા મળશે ?
- વિદ્યાર્થીની વાયક શ્રેણી મુજબ વિદ્યાર્થીની મુખ્ય વાંચન ઝડપ અને વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ કેટલી હશે ?
- શું વિદ્યાર્થીઓની વાંચન ઝડપ તથા અર્થગ્રહણ સહિતની વાંચન ઝડપ વચ્ચે કોઈ સબંધ જોવા મળશે

૪.૦ સંશોધનમાં સમાવિષ્ટ ચલ:

એમ કહી શકાય કે, ચલ એ એવું લક્ષણ છે કે, જેને વિવિધ મૂલ્યો છે. ચલોને ઓળખવા અને તેમની કાર્યકારી (વ્યાવહારિક) વ્યાખ્યા કરવી એ સંશોધન પ્રક્રિયાનો અગત્યનો તબક્કો છે. આ માટે સંશોધનમાં સમાવિષ્ટ ચલોને ઓળખવા જરૂરી બને છે. ચલોના ઘણા પ્રકારો છે. (૧) સ્વતંત્રચલ (૨) પરતંત્રચલ (૩) પરિવર્તકચલ (૪) અંકુરિતચલો (૫) આંતરવર્તી ચલો (૬) સંયુક્તચલો (૭) સક્રિય અને લાક્ષણિક ચલો (૮) સતત અને અસતત ચલો. સંશોધન પ્રક્રિયામાં ચલોનું નિયંત્રણ એ પરિણામને વધુ વિશ્વસનીય બનાવવા માટે જરૂરી છે.

સ્વતંત્ર ચલ:-

- જાતીયતા (કુમાર – કન્યા)
- વિસ્તાર (શહેર – ગ્રામીણ)
- સામાજિક જૂથ (SC, ST, OBC, OTHERS)
- ધોરણ (૩ થી ૫)
- સંચાલન પ્રકાર (સરકારી અને સ્વનિર્ભર/ખાનગી)
- પરતંત્ર ચલ:-

VIDHYAYANA

An International Multidisciplinary Research E-Journal

ISSN 2454-8596
www.MyVedant.com

- મુખ વાંચન ઝડપ
- અર્થગ્રહણ સહિતની વાંચન ઝડપ

૫.૦ વ્યાપ વિશ્વ અને નમુનો

પ્રસ્તુત સંશોધનમાં વ્યાપ વિશ્વ તરીકે સુરત જીલ્લાની ની ગુજરાતી માધ્યમની સરકારી અને ખાનગી શાળાઓના ધોરણ ૩ થી ૮ (વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦) માં અભ્યાસ કરતા તમામ વિદ્યાર્થીનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો.

નમુના પસંદગી માટે પ્રસ્તુત સંશોધન માટે સ્તરીકૃત યાદચ્છીક નમુના પસંદગી પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ હતો આ માટે નીચે મુજબની પ્રક્રિયાને અનુસરવામાં આવી હતી.

- (૧) જીસીઈઆરટી તરફથી આપવામાં આવેલ શાળાની પૈકી દરેક વ્યાખ્યાતાને બે શાળા નમૂના તરીકે આપવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ હતું.
- (૨) વ્યાખ્યાતાને માહિતી એકત્રીકરણ માટે આપવાની થતી બે શાળા ની પસંદગી માટે સૌ પ્રથમ ૨૦ શાળાની યાદી તૈયાર કરવામાં આવી હતી યાદીમાં શાળાનો ક્રમ જીસીઈઆરટી તરફથી આપવામાં આવેલ ક્રમ મુજબનો જ રાખવામાં આવેલ હતો.
- (૩) ત્યાર બાદ વ્યાખ્યાતાના નામ ની ચિઠ્ઠી તૈયાર કરવામાં આવી હતી. અને એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું કે વારા ફરતી ચિઠ્ઠી ઉપાડવી અને જે વ્યાખ્યાતાની પહેલી ચિઠ્ઠી ઉપડે તેને ૧ અને ૧૧ નંબરની શાળા માહિતી એકત્રીકરણ માટે આપવામાં આવે જે વ્યાખ્યાતાની બીજી ચિઠ્ઠી ઉપડે તેમને ૨ અને ૧૨ નંબરની શાળામાં માહિતી એકત્રીકરણ માટે જાય એજ રીતે તમામ વ્યાખ્યાતાને માહિતી એકત્રીકરણ માટે શાળા આપવામાં આવી હતી.
- (૪) સંશોધક પાસે શાળાની યાદીનો ક્રમાંક ૧૦ નંબર ની સામે લખેલ શાળા માહિતી એકત્રીકરણ માટે આવી હતી. જેમાં સુરત શહેરની (૧)પ્રજ્ઞા વિદ્યાલય ધોરણ ૩ થી ૫ માટે તેમજ (૨)નવરંગ વિદ્યાલય ધોરણ ૬ થી ૮ માટે પસંદ કરવામાં આવી હતી.

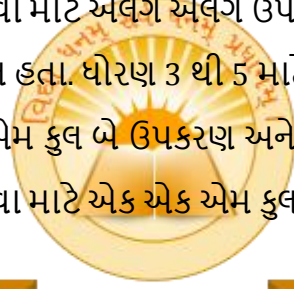
(5) સંશોધકને આપવામાં આવેલ શાળા માં ધોરણ 3 થી 5 નાં ત્રણ-ત્રણ વર્ગ તેમજ ધોરણ 6 થી 8 ના ત્રણ ત્રણ વર્ગ હોવાથી યાદચ્છીક રીતે એક એક ધોરણને નમુના પસંદગી માટે પસંદ કરવામાં આવેલ હતા.

પ્રસ્તુત સંશોધનમાં નમુના તરીકે ધોરણ 3 થી 5 માંથી 30 વિદ્યાર્થીની પસંદગી કરવામાં આવી હતી જ્યારે ધોરણ 6 થી 8 માંથી કુલ 30 વિદ્યાર્થીની પસંદગી કરવામાં આવી હતી.

૬.૦ ઉપકરણ

પ્રસ્તુત સંશોધનમાં ઉપકરણ તરીકે જીસીઈઆરટી, ગાંધીનગર દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ ઉપકરણનો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ હતો.

જીસીઈઆરટી, ગાંધીનગર દ્વારા ધોરણ 3 થી 5 માટે અને ધોરણ 6 થી 8 માટે વાંચન ઝડપ અને અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ માપવા માટે અલગ અલગ ઉપકરણ તૈયાર કરવામાં આવેલ હતું. આમ કુલ 4 ઉપકરણ તૈયાર કરવામાં આવેલ હતા. ધોરણ 3 થી 5 માટે વાંચન ઝડપ અને અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ માપવા માટે એક એક એમ કુલ બે ઉપકરણ અને ધોરણ 6 થી 8 માટે વાંચન ઝડપ અને અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ માપવા માટે એક એક એમ કુલ બે ઉપકરણ તૈયાર કરવામાં આવેલ

૭.૦ સંશોધન પ્રકાર:

- પ્રસ્તુત સંશોધન વ્યવહારિક પ્રકારનું સંશોધન હતું.

૮.૦ સંશોધન પદ્ધતિ:

- પ્રસ્તુત સંશોધન માટે સંશોધનની સર્વેક્ષણ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ હતો.

૯.૦ માહિતીનું એકત્રીકરણ :

પ્રસ્તુત સંશોધનમાં જી.સી.ઈ.આર.ટી., ગાંધીનગરના માર્ગદર્શન અને આપવામાં આવેલ માર્ગદર્શક સૂચના મુજબ વિવિધ જીલ્લામાં કાર્યરત જીલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવનના વ્યાખ્યાતાઓ દ્વારા માહિતી એકત્રીત કરવામાં આવેલ હતી.

૧૦.૦ તારણો :

પ્રસ્તુત સંશોધનના તારણો નીચે મુજબ જોવા મળેલ હતા

1. સૌથી વધુ વાંચન ઝડપ 78 શબ્દ પ્રતિ મિનીટ ધોરણ-7 નાં વિદ્યાર્થીની જોવા મળી હતી જ્યારે સૌથી ઓછી મુખ વાંચન ઝડપ 41 શબ્દ પ્રતિ મિનીટ ધોરણ 5 નાં વિદ્યાર્થીઓ ધરાવતા હતા. ધોરણ 3 થી 5 ના વિદ્યાર્થીની સરેરાશ મુખ વાંચન ઝડપ 50 શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી. જ્યારે ધોરણ 6 થી 8 નાં વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપની સરાસરી 66 શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી
2. સૌથી વધુ અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ 33 શબ્દ પ્રતિ મિનીટ ધોરણ-8 નાં વિદ્યાર્થીની જોવા મળી હતી જ્યારે સૌથી ઓછી અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ 12 શબ્દ પ્રતિ મિનીટ ધોરણ 3 નાં વિદ્યાર્થીઓ ધરાવતા હતા. ધોરણ 3 થી 5 ના વિદ્યાર્થીની સરેરાશ અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ 18 શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી. જ્યારે ધોરણ 6 થી 8 નાં વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપની સરાસરી 23 શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી
3. ધોરણ 3 થી 5 ના કુમાર વિદ્યાર્થીની વાચન ઝડપ (ચાર મિનિટમાં અને ચાર મિનિટ પહેલા કરેલ વાચન બન્નેની) 56.67 છે અને અર્થગ્રહણપૂર્વકની વાચન ઝડપ 17.00 જોવા મળેલ છે. તથા કન્યા વિદ્યાર્થીની વાચન ઝડપ (ચાર મિનિટમાં અને ચાર મિનિટ પહેલા કરેલ વાચન બન્નેની) 51.67 છે અને અર્થગ્રહણપૂર્વકની વાચન ઝડપ 17.67 જોવા મળેલ છે.
4. ધોરણ 6 થી 8 ના કુમાર વિદ્યાર્થીની વાચન ઝડપ (ચાર મિનિટમાં અને ચાર મિનિટ પહેલા કરેલ વાચન બન્નેની) 77.67 છે અને અર્થગ્રહણપૂર્વકની વાચન ઝડપ 23.00 જોવા મળેલ છે.

તથા કન્યા વિદ્યાર્થીની વાચન ઝડપ (ચાર મિનિટમાં અને ચાર મિનિટ પહેલા કરેલ વાચન બંનેની) 70.50 છે અને અર્થગ્રહણપૂર્વકની વાચન ઝડપ 24.00 જોવા મળેલ છે.

5. જે વિદ્યાર્થીનો આગળના ધોરણમાં ગ્રેડ વધુ હશે તેમ તેની મુખ વાંચન ઝડપ પણ વધુ હશે. પરંતુ વિદ્યાર્થીએ આગળના ધોરણ માં મેળવેલ ગ્રેડના આધારે વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ વિષે અનુમાન કરી શકાય નહિ.

6. ધોરણ-૩ માં સૌથી વધુ ૬૦ ટકા વિદ્યાર્થી વાક્ય વાચક હતા જ્યારે ૪૦ ટકા વિદ્યાર્થી શબ્દ વાચક હતા. ધોરણ ૩ ના વાક્ય વાચક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૫૩ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ હતી જ્યારે તેમની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૧૪.૫ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી. જ્યારે ધોરણ ૩ના શબ્દ વાચક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૩૯.૩૩ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી જ્યારે આ વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૯ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી

7. ધોરણ-૪ માં સૌથી વધુ ૫૦ ટકા વિદ્યાર્થી વાક્ય વાચક હતા જ્યારે ૩૦ ટકા વિદ્યાર્થી શબ્દ વાચક હતા. ધોરણ ૪ ના વાક્ય વાચક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૬૯.૫૦ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ હતી જ્યારે તેમની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૧૮ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી. જ્યારે ધોરણ ૪ ના શબ્દ વાચક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૬૪ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી જ્યારે આ વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૧૮ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી

8. ધોરણ-૫ માં સૌથી વધુ ૭૦ ટકા વિદ્યાર્થી વાક્ય વાચક હતા જ્યારે ૩૦ ટકા વિદ્યાર્થી શબ્દ વાચક હતા. ધોરણ ૫ ના વાક્ય વાચક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૫૨.૬૭ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ હતી જ્યારે તેમની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૧૮ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી. જ્યારે ધોરણ ૫ ના વાક્ય વાચક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૧૨ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી જ્યારે આ વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૧૧ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી

9. ધોરણ-૬ માં સૌથી વધુ ૮૦ ટકા વિદ્યાર્થી વાક્ય વાચક હતા જ્યારે ૨૦ ટકા વિદ્યાર્થી શબ્દ વાચક હતા. ધોરણ ૬ ના વાક્ય વાચક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૮૦.૫ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ હતી જ્યારે તેમની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૧૪.૫ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી. જ્યારે ધોરણ ૬ ના શબ્દ વાચક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૨૩ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી.

10. ધોરણ-૭ માં સૌથી વધુ ૮૦ ટકા વિદ્યાર્થી વાક્ય વાયક હતા જ્યારે ૨૦ ટકા વિદ્યાર્થી શબ્દ વાયક હતા. ધોરણ ૭ ના વાક્ય વાયક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૮૪ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ હતી જ્યારે તેમની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૨૩ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી. જ્યારે ધોરણ ૭ ના શબ્દ વાયક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૪૦ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી જ્યારે આ વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૧૧ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી.

11. ધોરણ-૮ માં તમામ ૧૦૦ ટકા વિદ્યાર્થી વાક્ય વાયક હતા ધોરણ ૮ ના વાક્ય વાયક વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ ૭૩.૩૩ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ હતી જ્યારે તેમની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ૩૧ શબ્દ પ્રતિ મિનીટ જોવા મળી હતી.

આ પરથી કહી શકાય કે સૌથી વધુ વાક્ય વાયક વિદ્યાર્થી ધોરણ ૮ માં જોવા મળ્યા હતા જ્યારે સૌથી ઓછા વાક્ય વાયક વિદ્યાર્થી ધોરણ -૪ માં જોવા મળ્યા હતા. અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ સૌથી વધુ ધોરણ-૮ નાં વિદ્યાર્થી માં જોવા મળી હતી જ્યારે સૌથી વધુ મુખ વાંચન ઝડપ પણ ધોરણ ૮ નાં વિદ્યાર્થીની જોવા મળી હતી. સૌથી ઓછી અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ ધોરણ ૫ નાં વિદ્યાર્થીની જોવા મળેલ હતી.

12. વિદ્યાર્થીની મુખવાંચન ઝડપ અને વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ વચ્ચેનો સહસંબંધાક ૦.41 જોવા મળે છે. જે પ્રમાણ માં નીચો સહસંબંધાક દર્શાવે છે. આથી કહી શકાય કે વિદ્યાર્થીની મુખ વાંચન ઝડપ પરથી વિદ્યાર્થીની અર્થગ્રહણ સાથેની વાંચન ઝડપ વિષે અનુમાન કરી શકાય નહિ.

આમ પ્રસ્તુત અભ્યાસ અન્ય શાળાઓને તેના વિદ્યાર્થીઓની વાચન ઝડપ શોધવામાં મદદરૂપ બનશે.

સંદર્ભસૂચિ

ઉચાટ દિનેશચંદ્ર એ.(2000),સંશોધન દર્શન., રાજકોટ:સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી

.....(૨૦૦૦)સંશોધનની વિશિષ્ટ પદ્ધતિઓ.રાજકોટ: 'શાંત', ૩ ટાગોર નગર

પટેલ આર.એસ,(2008) સંશોધનની પાયાની સંકલ્પનાઓ, અમદાવાદ: જય પબ્લીકેશન

VIDHYAYANA

ISSN 2454-8596
www.MyVedant.com

An International Multidisciplinary Research E-Journal

शाह, दीपिका बी., (2012) शैक्षणिक संशोधन सार संग्रह, प्रमुष् प्रकाशन

शाह, दीपिका बी., (2004) शैक्षणिक संशोधन, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माणा बोर्ड, अमदावाद

VIDHYAYANA